

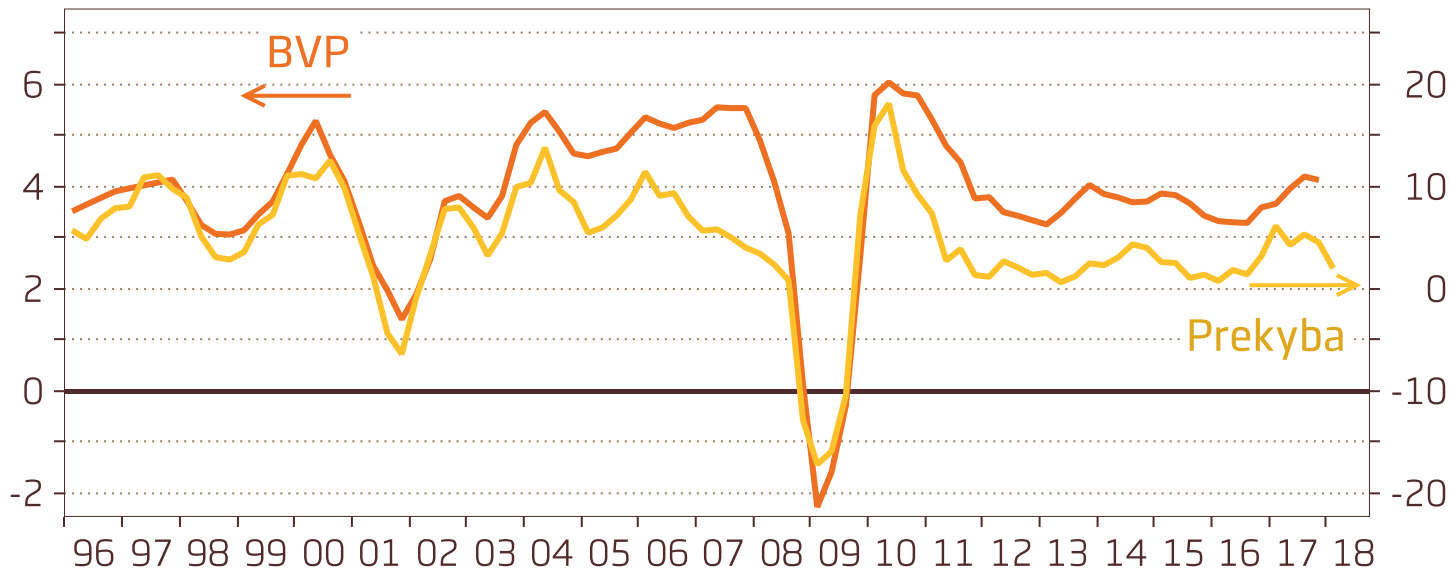
Pasaulio ir Lietuvos ekonomikos apžvalga

Nerijus Mačiulis
2018 08 24

Pagrindinė rizika pasaulio ekonomikai – prekybos karai

Įsišaknijančios abejonės globalizacijos nauda yra pavojingos

Pasaulio BVP ir tarptautinė prekyba, metinis pokytis, %

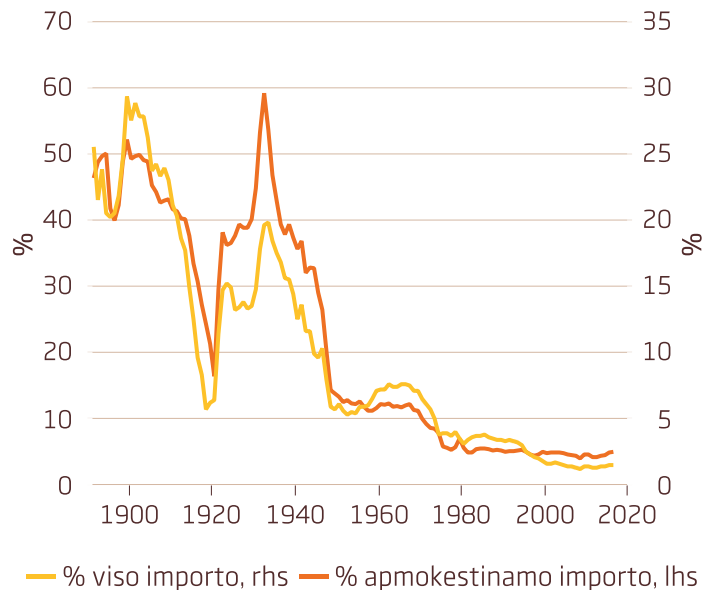

Sources: Swedbank & Macrobond

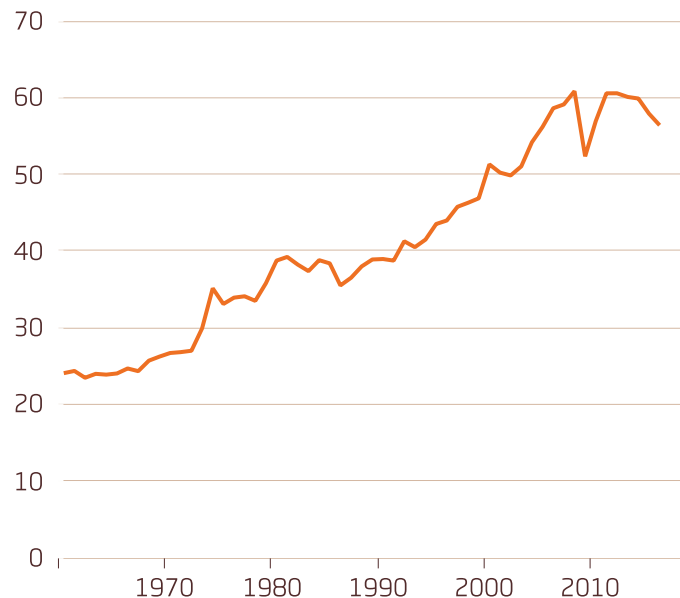
Prekybos liberalizacija tęsėsi 70 metų

Tačiau po pasaulinės finansų krizės protekcionizmas tampa vis populiaresnis

JAV pajamos iš importo mokesčių

Tarptautinė prekyba, % pasaulio BVP

Sources: Swedbank Research & Macrobond

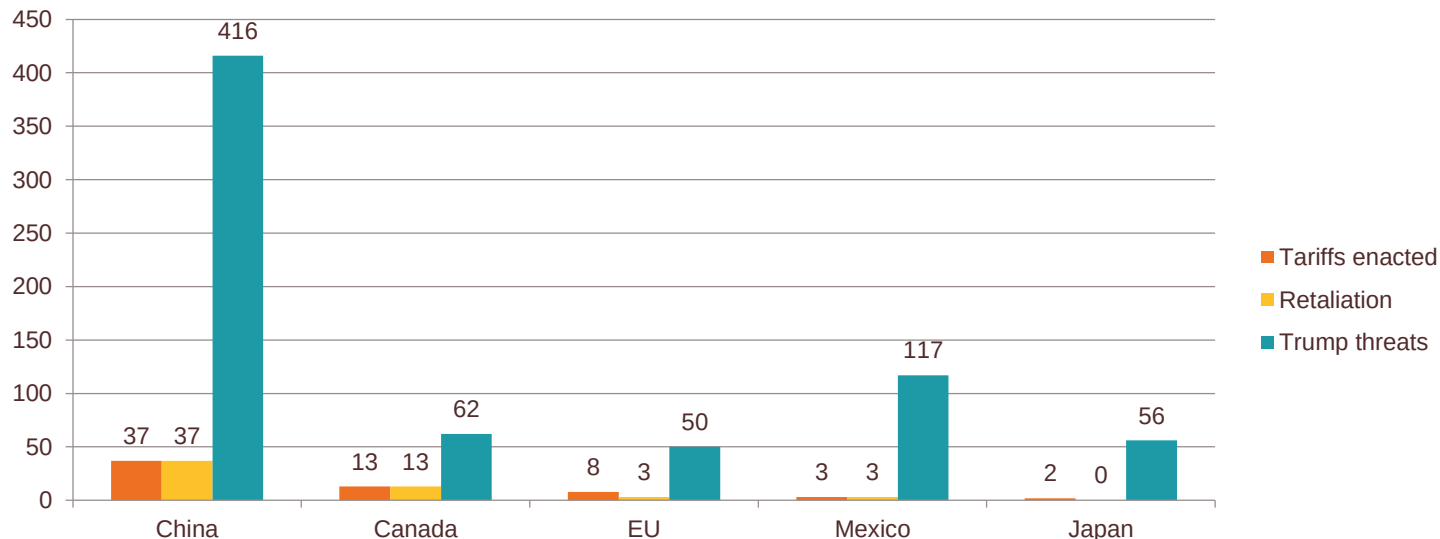
Sources: Swedbank Research & Macrobond

JAV jau apmokestino \$85mlrd vertės prekių, 3.6% importo

Daugelis valstybių atsakė tuo pačiu

Apmokestintų prekių vertė pagal šalis

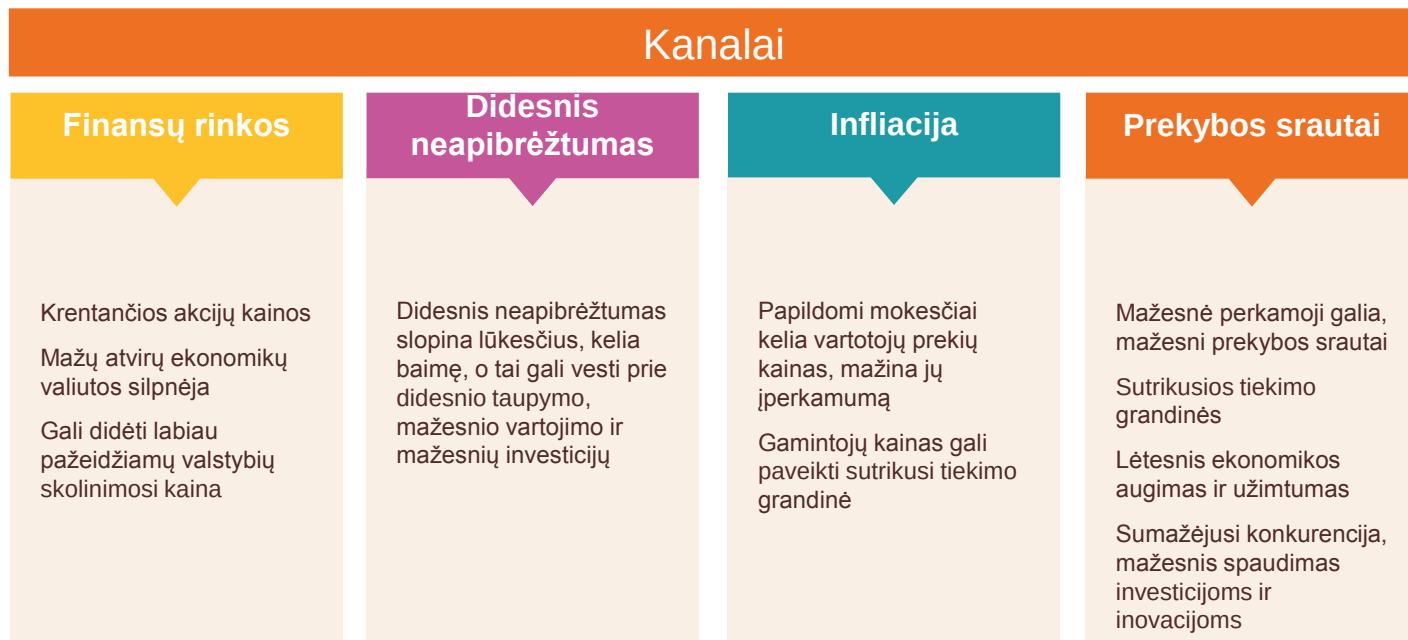
Mrld JAV dolerių

Source: US Census Bureau, Peterson Institute for International Economics, Washington Post

Protekcionizmo poveikis ekonomikai

Dažniausiai sukuria stagfliacinę aplinką – lėtesnį augimą ir didesnę infliaciją

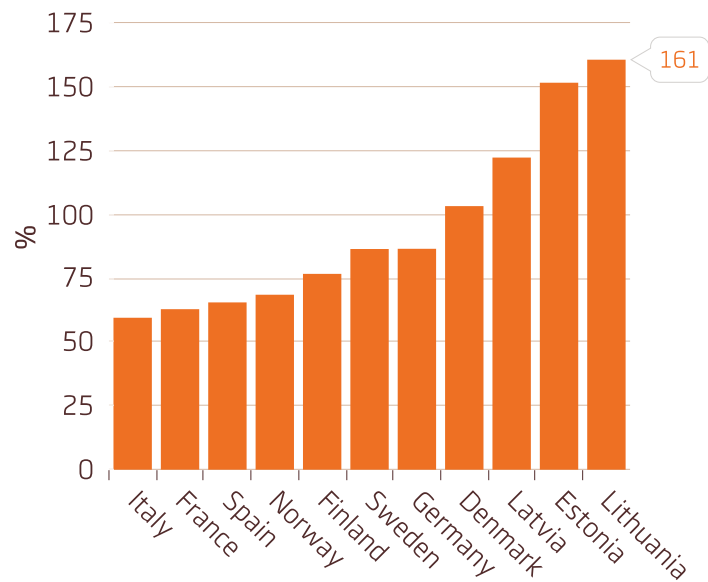

In a fully symmetric retaliation, 10% higher imports tariffs between regions, global trade would drop by 1% and global growth by 0.5pp (IMF, 2017)

Metallų apmokestinimas turi mažai įtakos ES ekonomikai

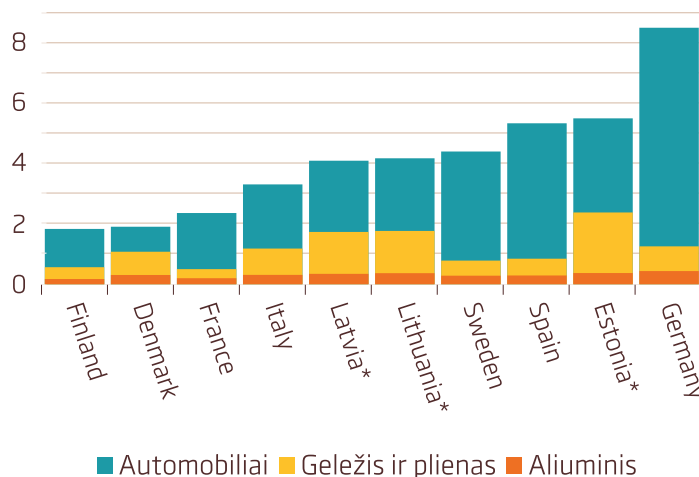
Europos šalių atvirumas

Bendras eksportas ir importas, % BVP

ES automobilių pramonė yra labiau pažeidžiama

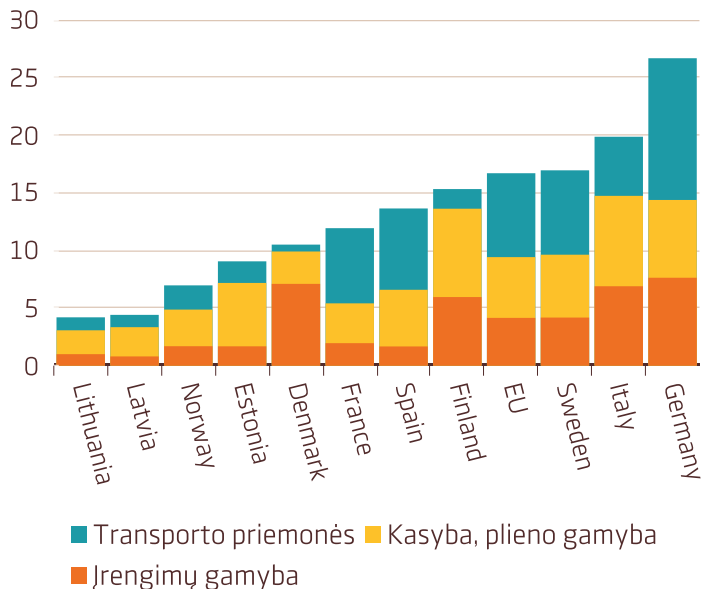
Prekių eksportas, proc. BVP, 2016

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Metallų ir automobilių apmokestinimo įtaka

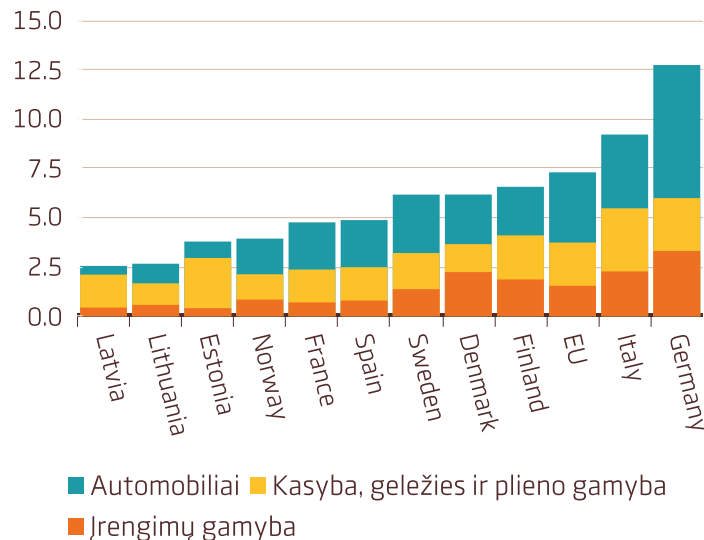
ES: Pramonės produkcija, % BVP

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Užimtųjų skaičius pramonėje

Proc. visų užimtųjų

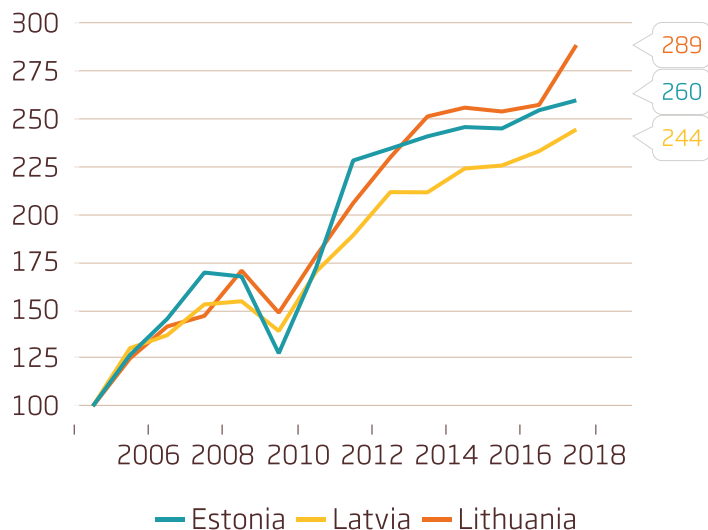

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Baltijos šalys plaukė ant laisvos prekybos bangos

Prekių eksportas

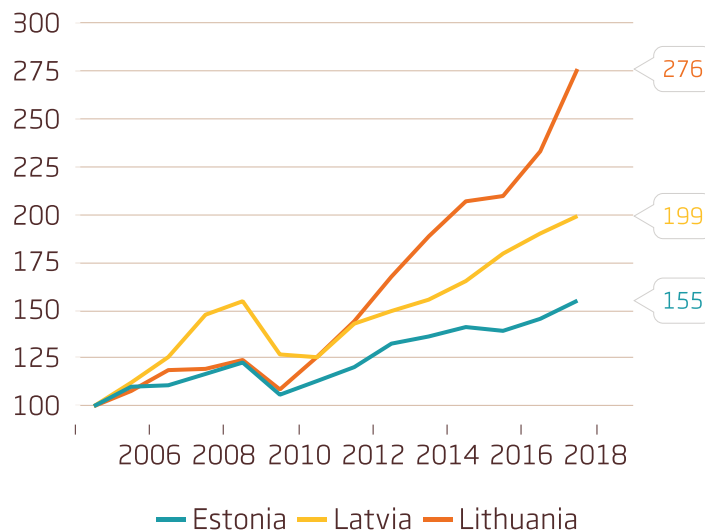
Pastoviomis kainomis, indeksas 2004=100

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Paslaugų eksportas

Pastoviomis kainomis, indeksas, 2004=100

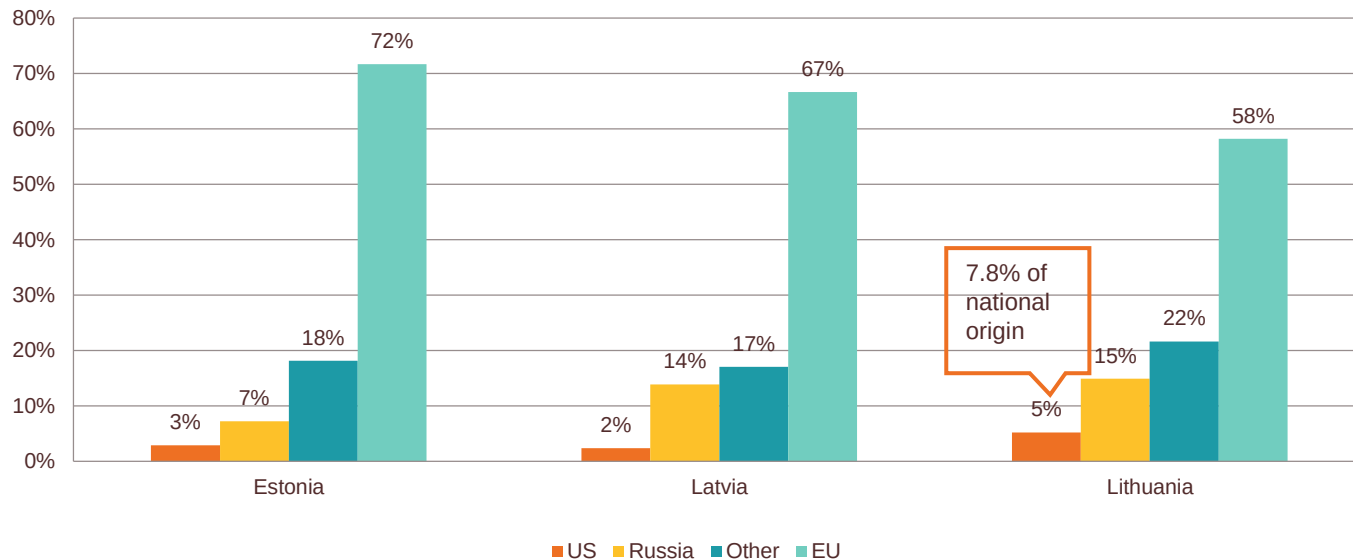
Sources: Swedbank Research & Macrobond

Didžioji dalis Baltijos šalių eksporto lieka ES

Tačiau gaminama daug tarpinių produktų, kurie vėliau keliauja į JAV ir Kiniją

The EU remains the predominant market for the Baltic exporters

Exports of goods by trading partners, as % of all exports of goods

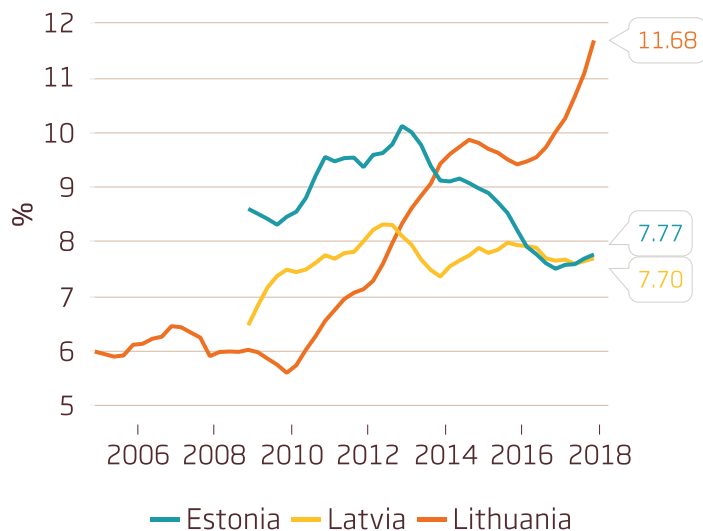

Source: Eurostat

Transporto sektorius taip pat pažeidžiamas

Export of transport services

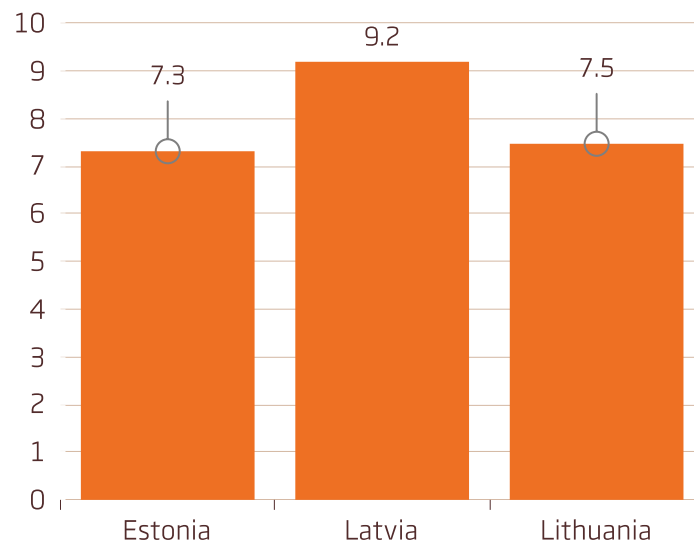
As % of GDP, 4 quarter moving av.

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Transport. & storage employment

As % of total employment

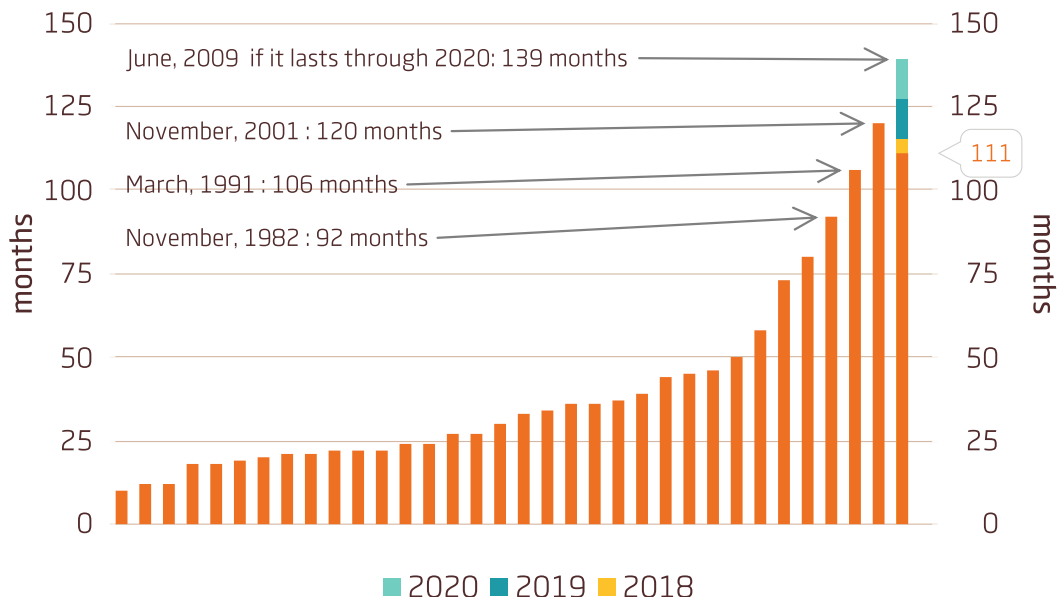
Sources: Swedbank Research & Macrobond

JAV: šis ekonomikos ciklas gali tapti ilgiausiu istorijoje

Pagrindinės problemos – Darbo jėgos trūkumas, aukštesnės palūkanos, prekybos barjerai

Current expansion on track to be longest on record

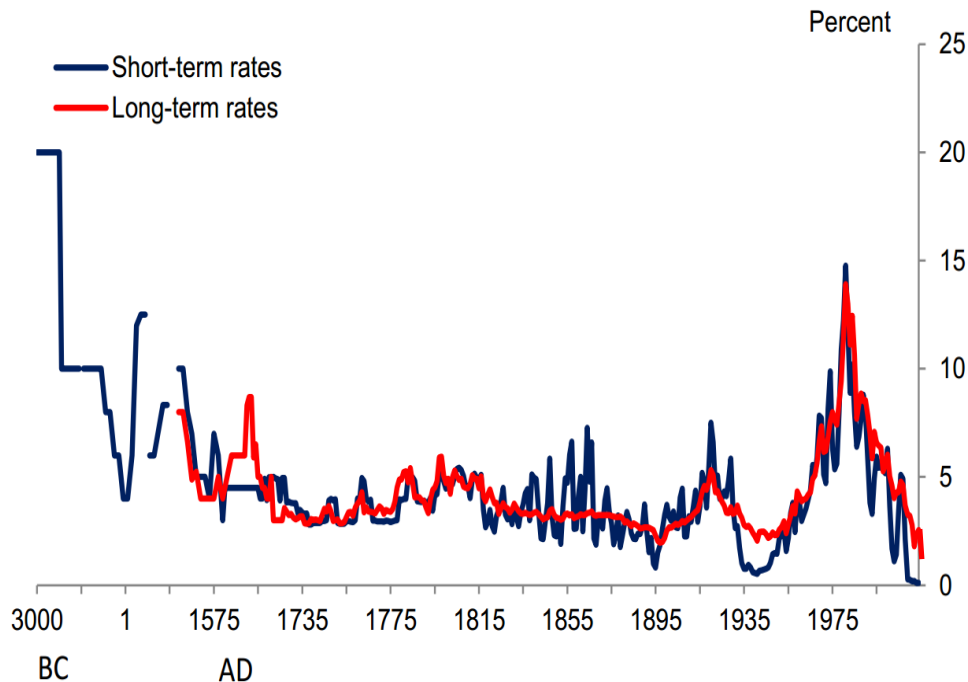
Economic expansions since mid 1800s, length in months, by length

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Lėto produktyvumo augimo, perteklinių santaupų ir vangių investicijų įtaka palūkanų normoms

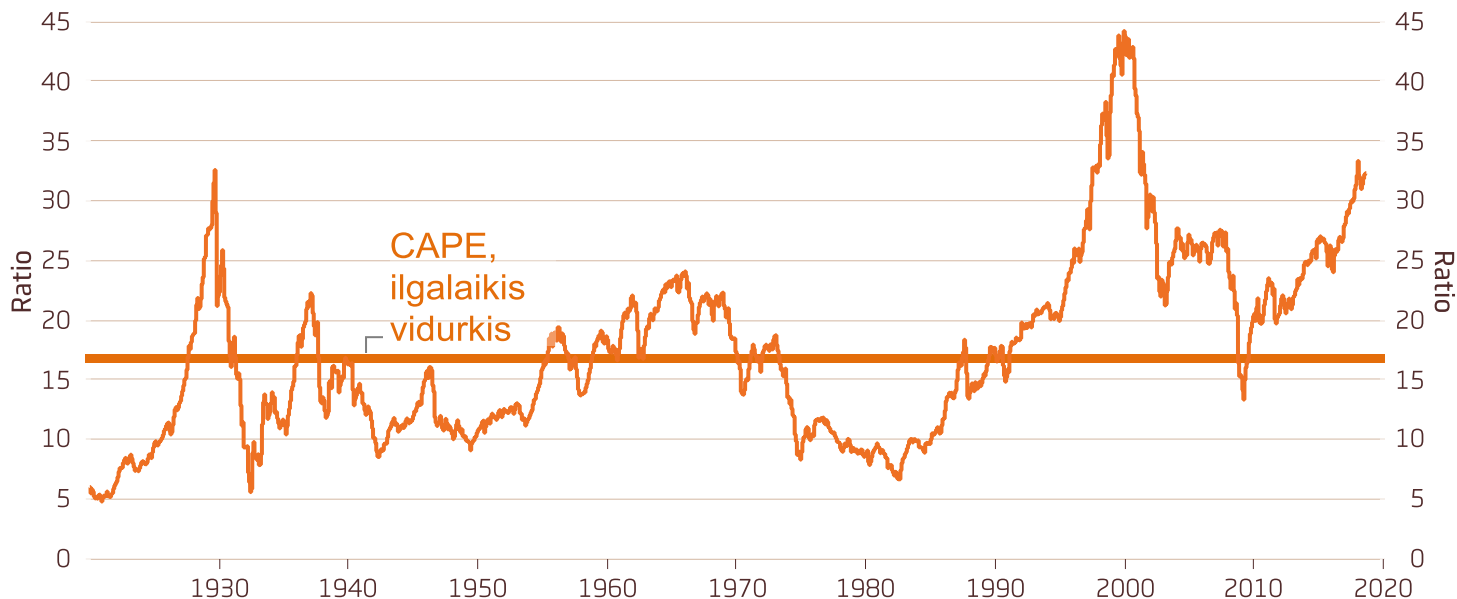
Pasaulinēs ilgalaikēs ir trumpalaikēs palūkany normas

Haldane, Bank of England

Kokia brangių akcijų įtaka realiai ekonomikai?

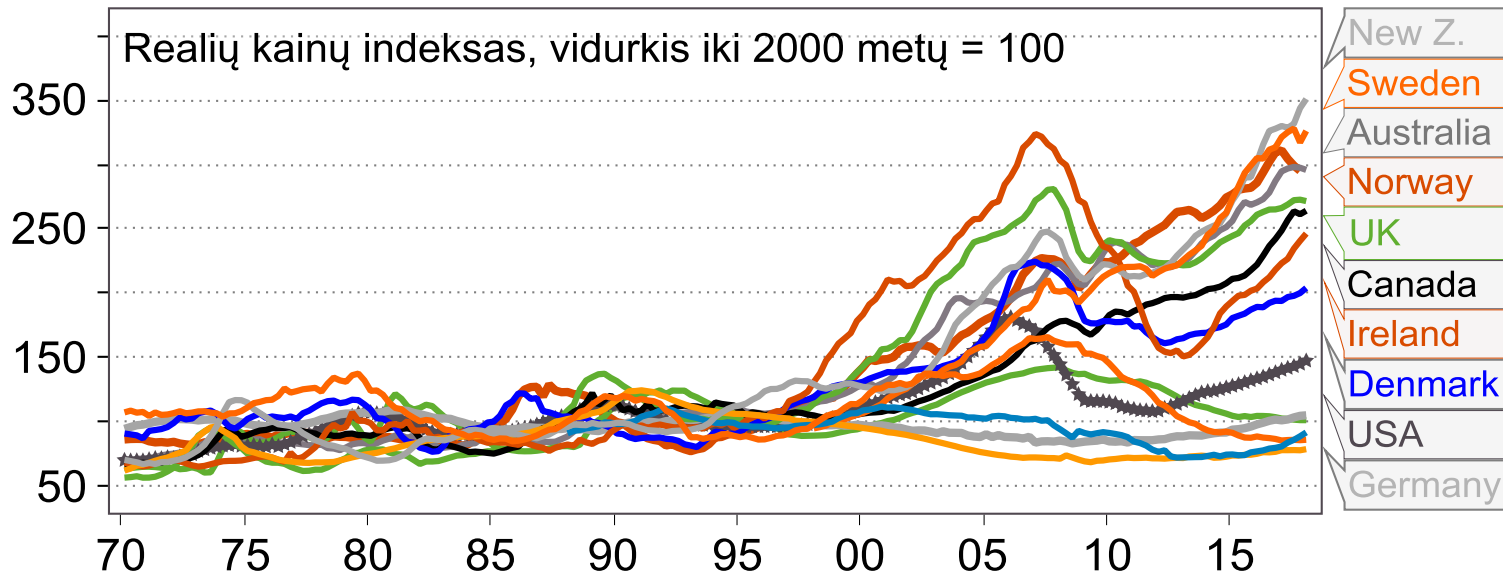
S&P500 indeksas, Cyclically Adjusted P/E Ratio (CAPE)

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Žemų palūkanų pasekmė?

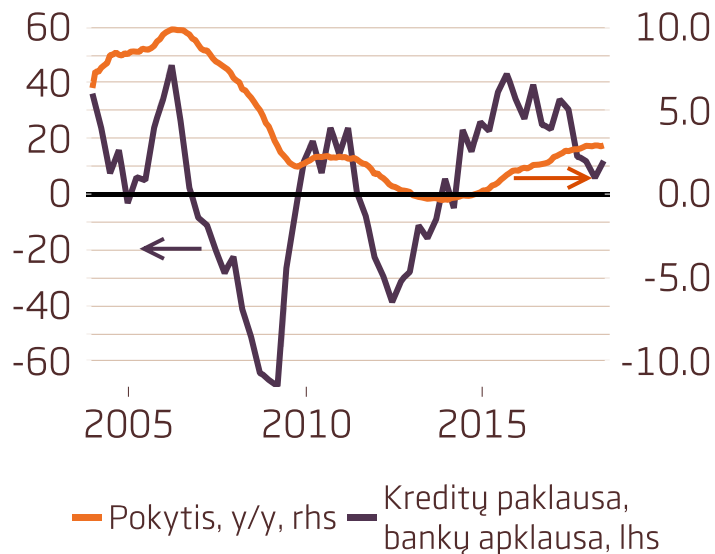
Būsto kainos

Swedbank - Macrobond

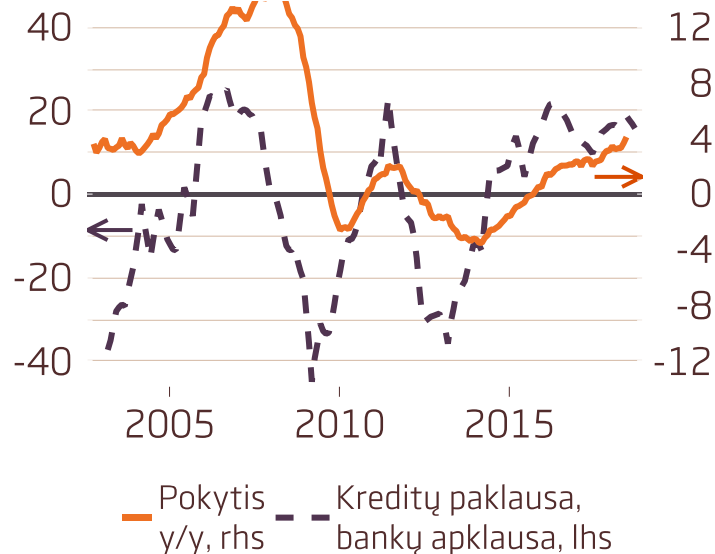
Euro zona: gyventojai ir įmonės skolinasi drąsiau

EZ gyventojų paskolos

Sources: Swedbank Research & Macrobond

EZ įmonių paskolos

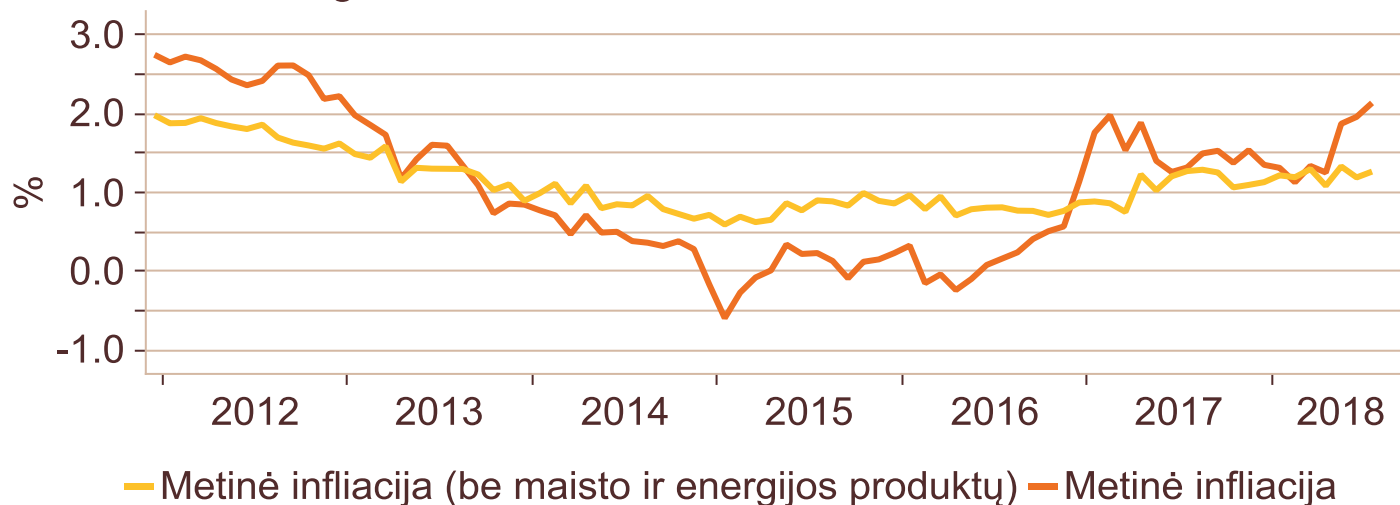

Sources: Swedbank Research & Macrobond

ECB inflācijas tikslas pasiekts, kodēl nekyla palūkanos?

Metinē inflācija netoli 2 proc. tikslo

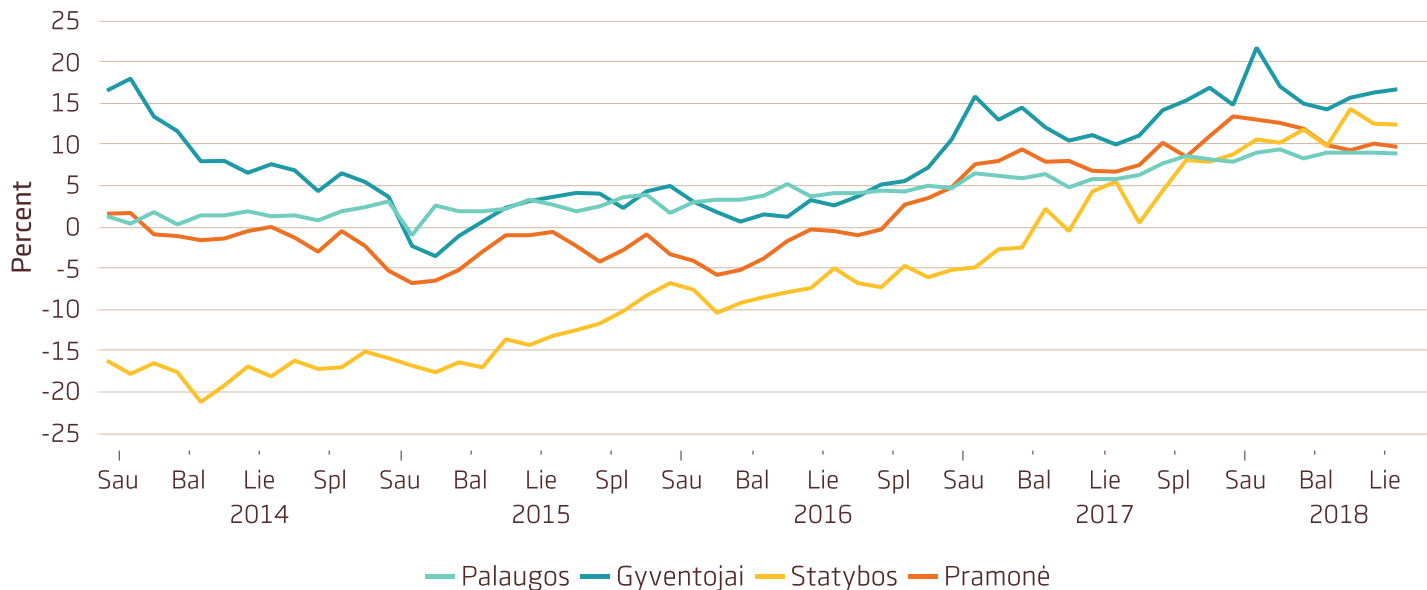
SVKI, metinis augimas

Source: Swedbank Research & Macrobond

Vis daugiau gyventojų ir įmonių tikisi didesnės infliacijos

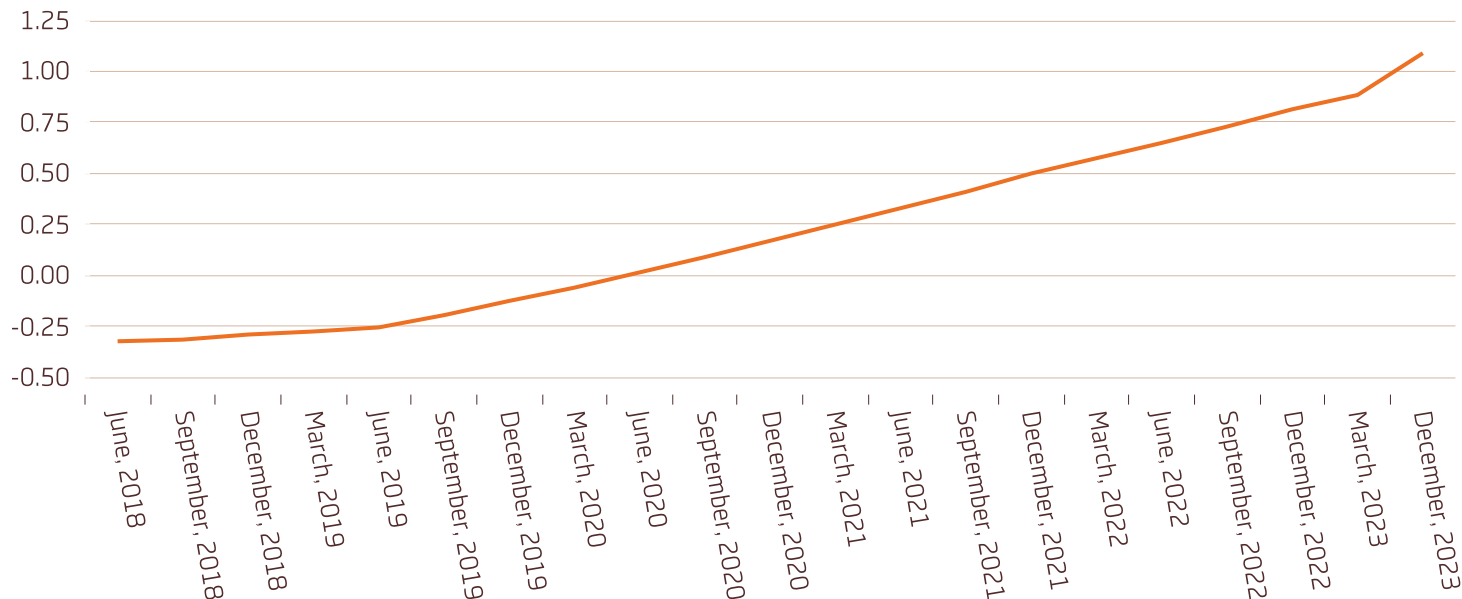
Infliacijos lūkesčiai skirtinguose euro zonos sektoriuose

Sources: Swedbank Research & Macrobond

ECB palūkanas didins vėliau nei turėtų, bet turbūt sparčiau nei dabar tikimasi

3 mėn Euribor ateities sandoriai

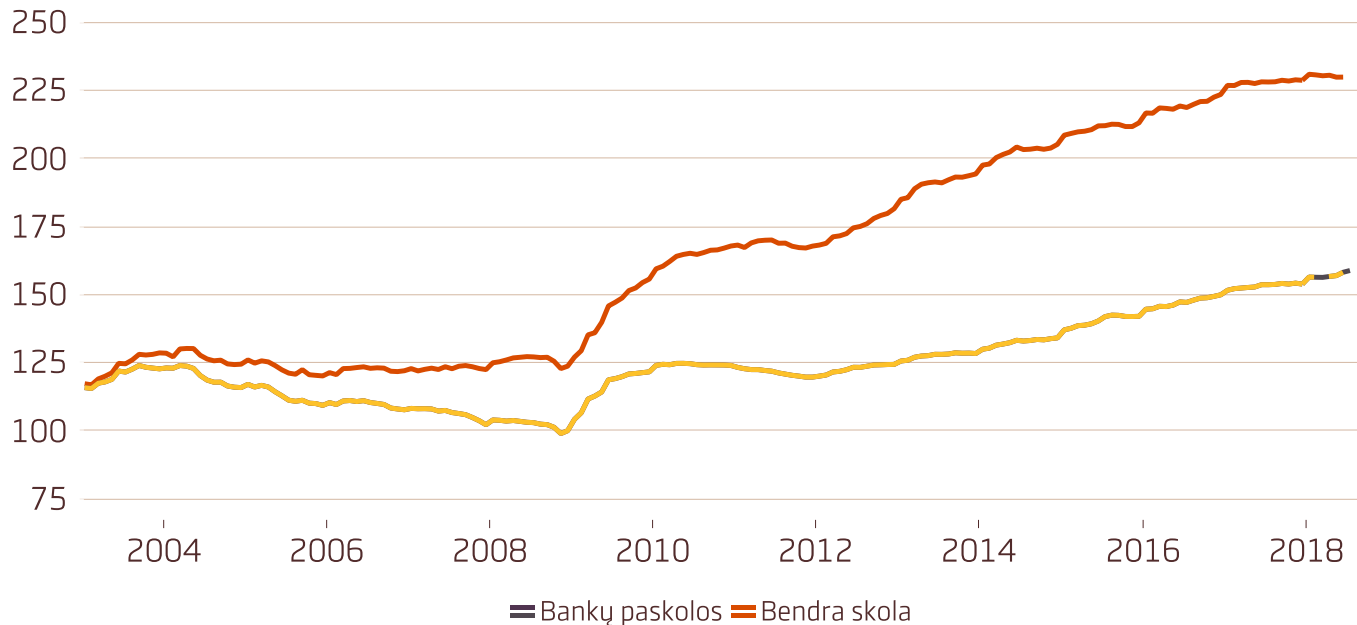

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Kinijos augimo modelis

Kinijos skolos ir BVP santykis

Skolos ir BVP santykis, % (išskyrus centrinę valdžią)

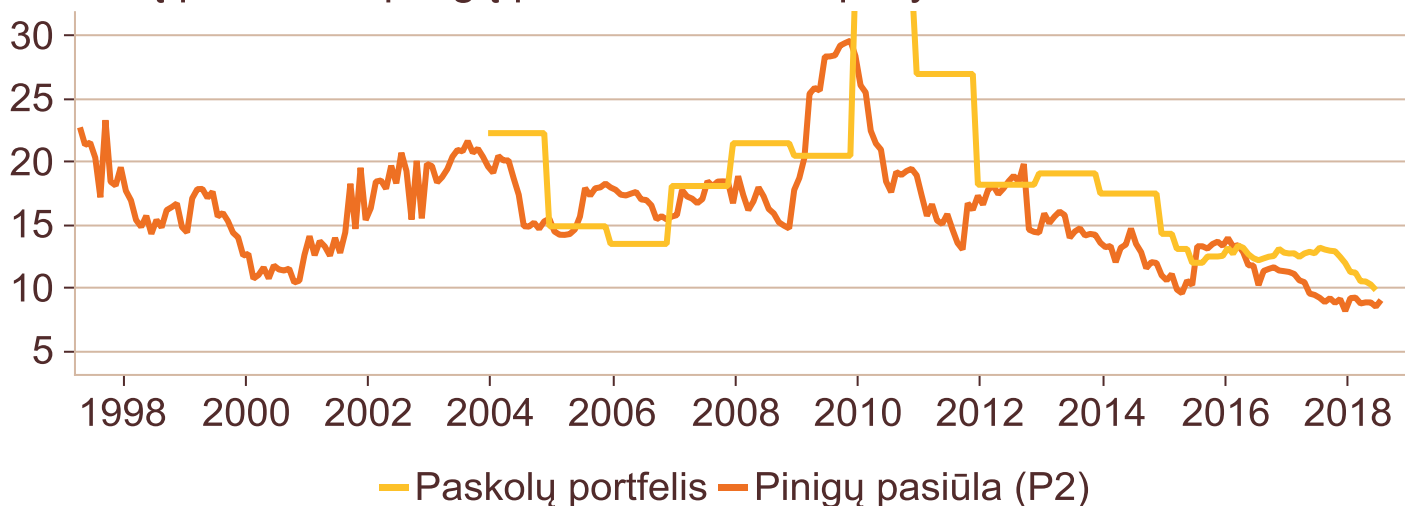

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Kinija: prekybos karas + skolinimo ribojimas = bėda

Kinija bando mažinti priklausomybę nuo skolos

Paskolų portfelio ir pinigų pasiūlos metinis pokytis, %

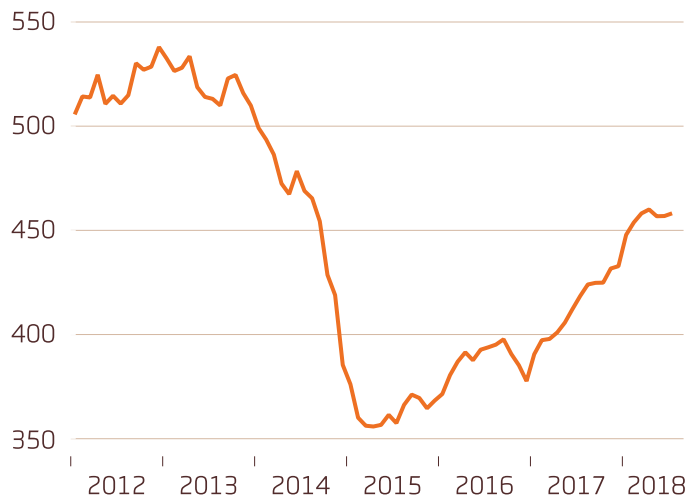

Source: Swedbank Research & Macrobond

Rusija: naujos sankcijos didelio poveikio ekonomikai neturės

Lower investor confidence but external reserves sufficient

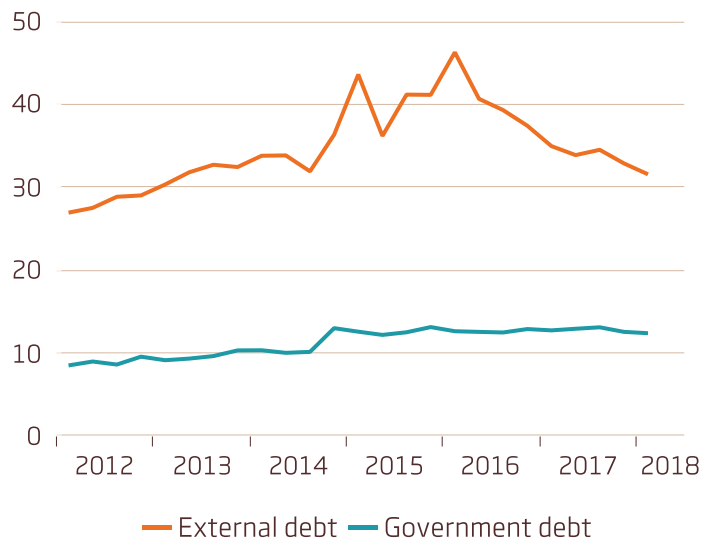
Russia's international reserves, USD billion

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Low debt levels

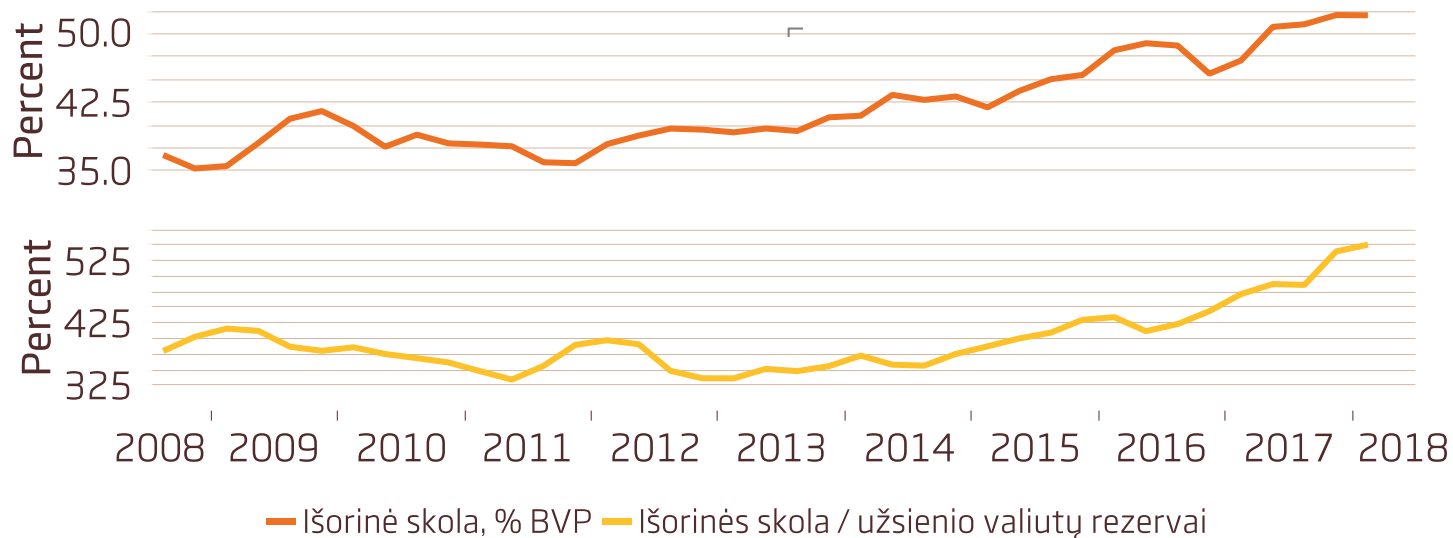
External and government debt, % of GDP

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Turkija: perkaistanti ekonomika, užsienio skolų našta

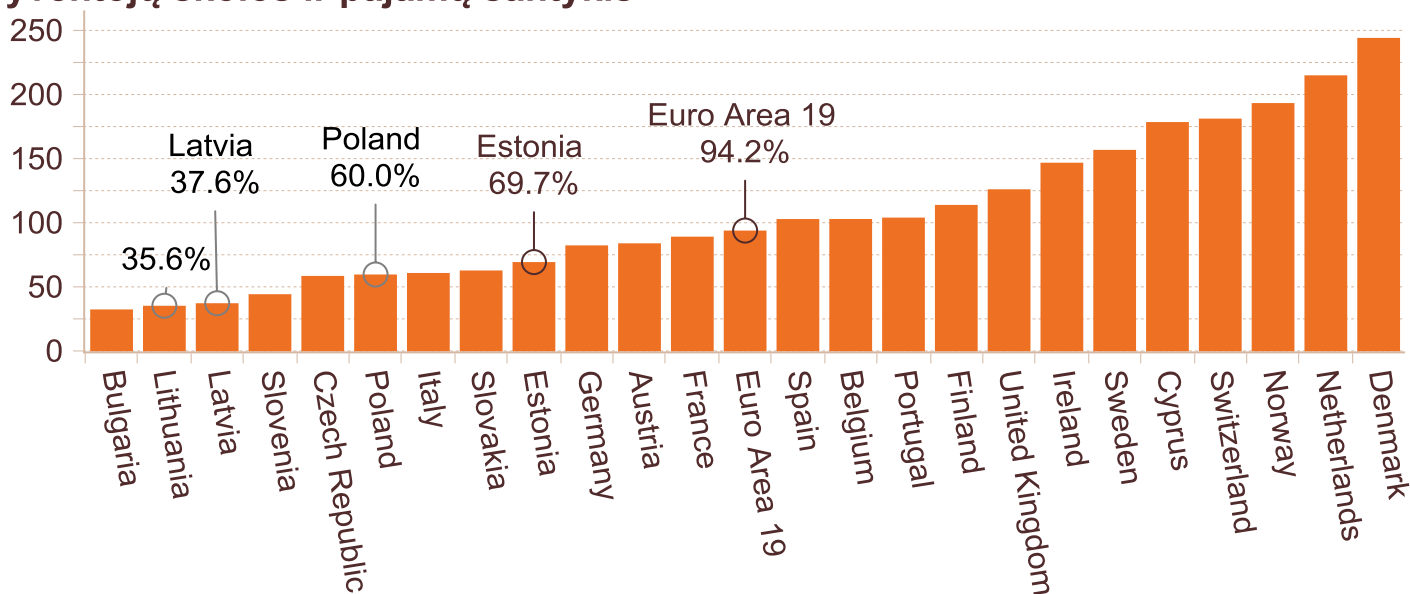
Turkijos užsienio skola 5 kartus didesnė nei rezervai

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Skolos ir pajamų santykis Baltijos šalyse išlieka žemas

Gyventojų skolos ir pajamų santykis

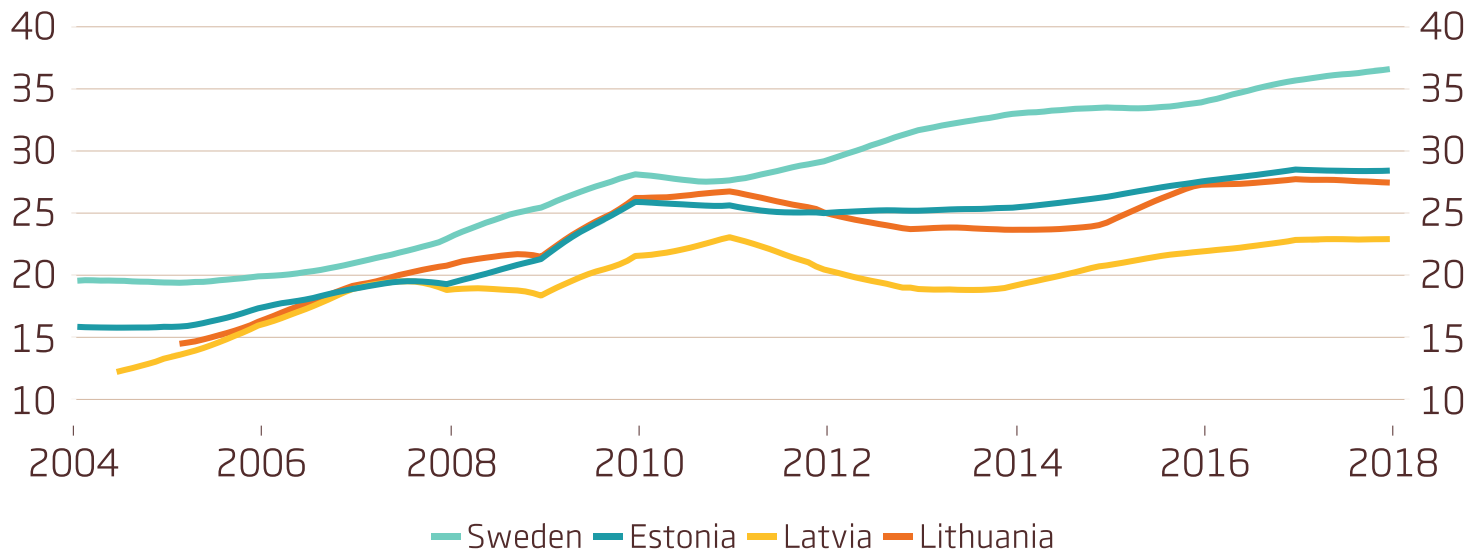

Source: Swedbank Research & Macrobond

Finansinis svertas mažesnis, santaupos – didesnės

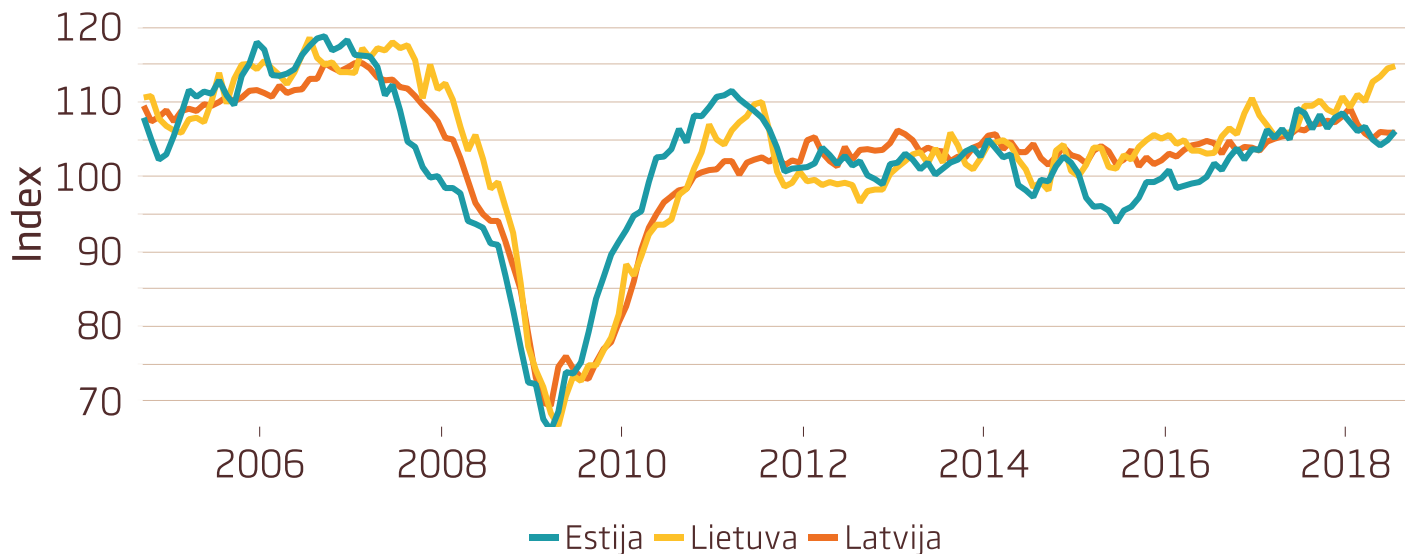
Gyventojų indėlių ir BVP santykis, %

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Lūkesčiai artėja prie istorinių aukštumų (Lietuvoje)

Ekonominių vertinimų rodiklis

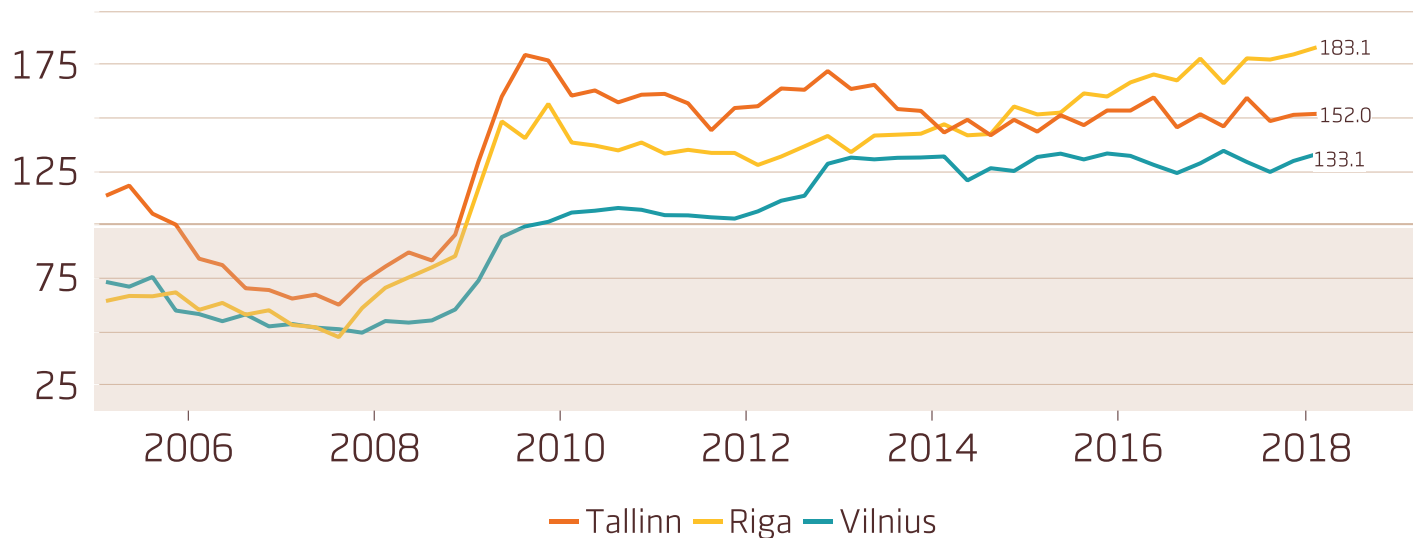

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Nēra nekilnojamojo turto burbulu

(bent jau tol kol bazinēs palūkanos išlieka arti nūlio)

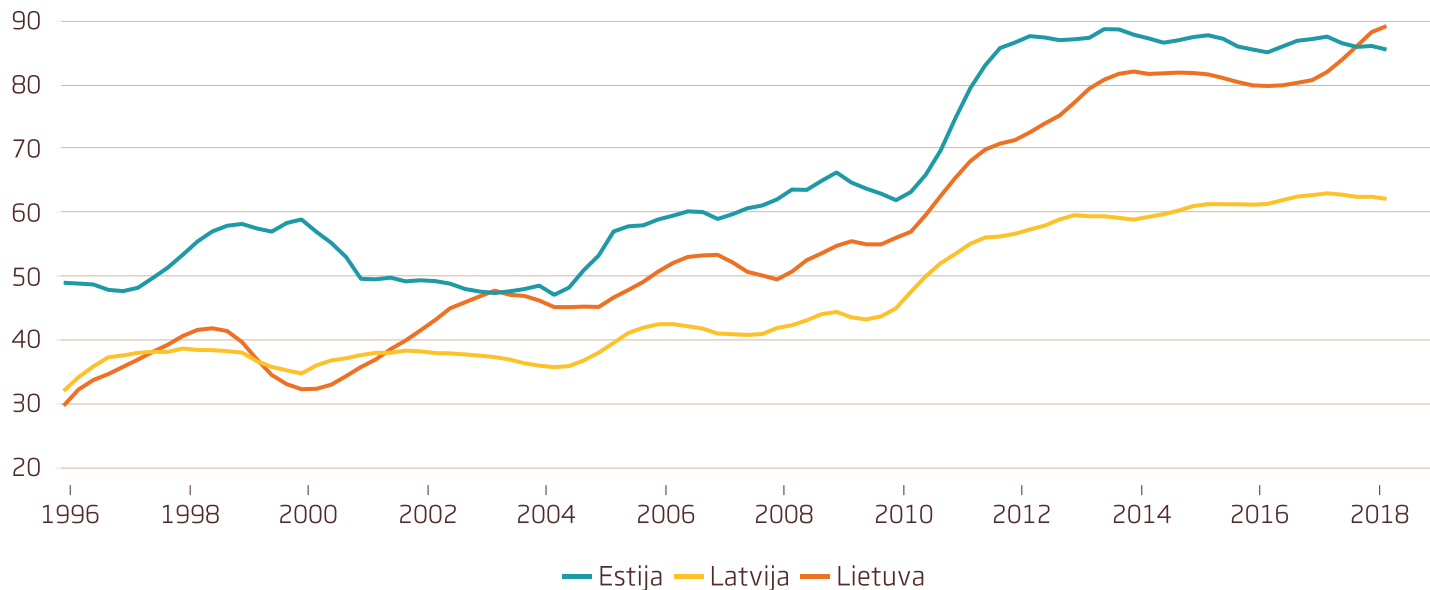
Būsto īperkamumo indeksas

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Didesnė priklausomybė nuo eksporto rinkų

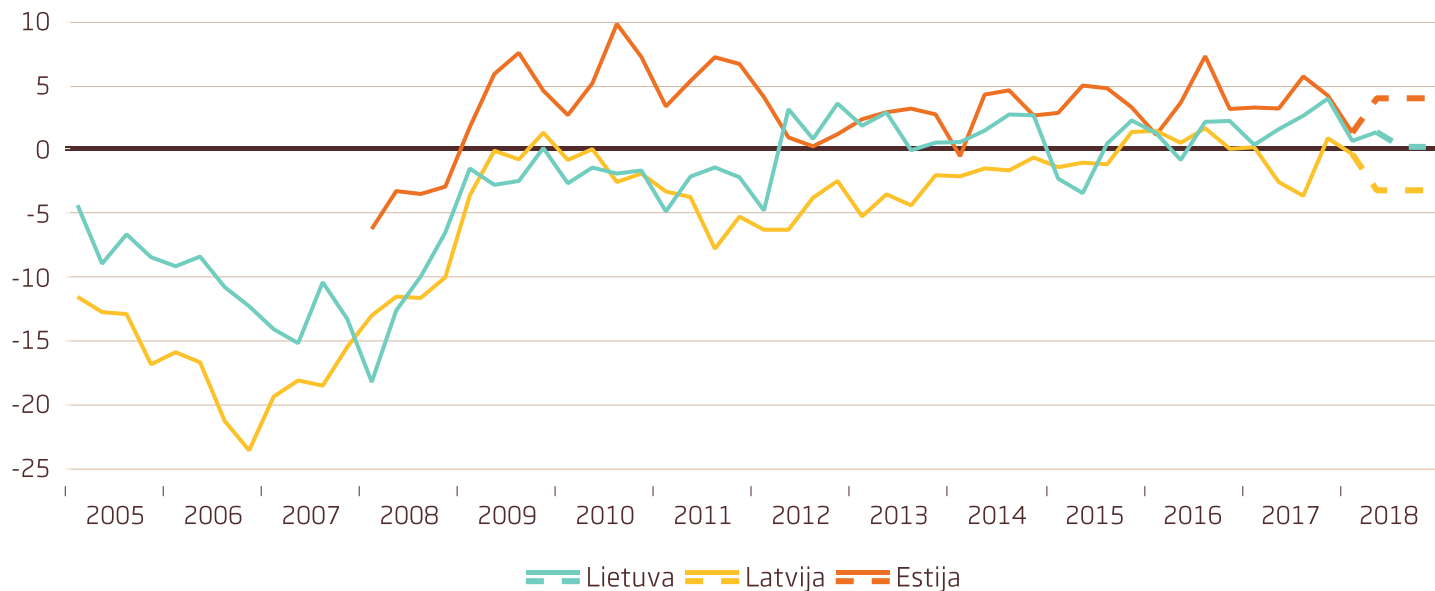
Prekių ir paslaugų eksportas, % BVP

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Užsienio prekyba subalansuota

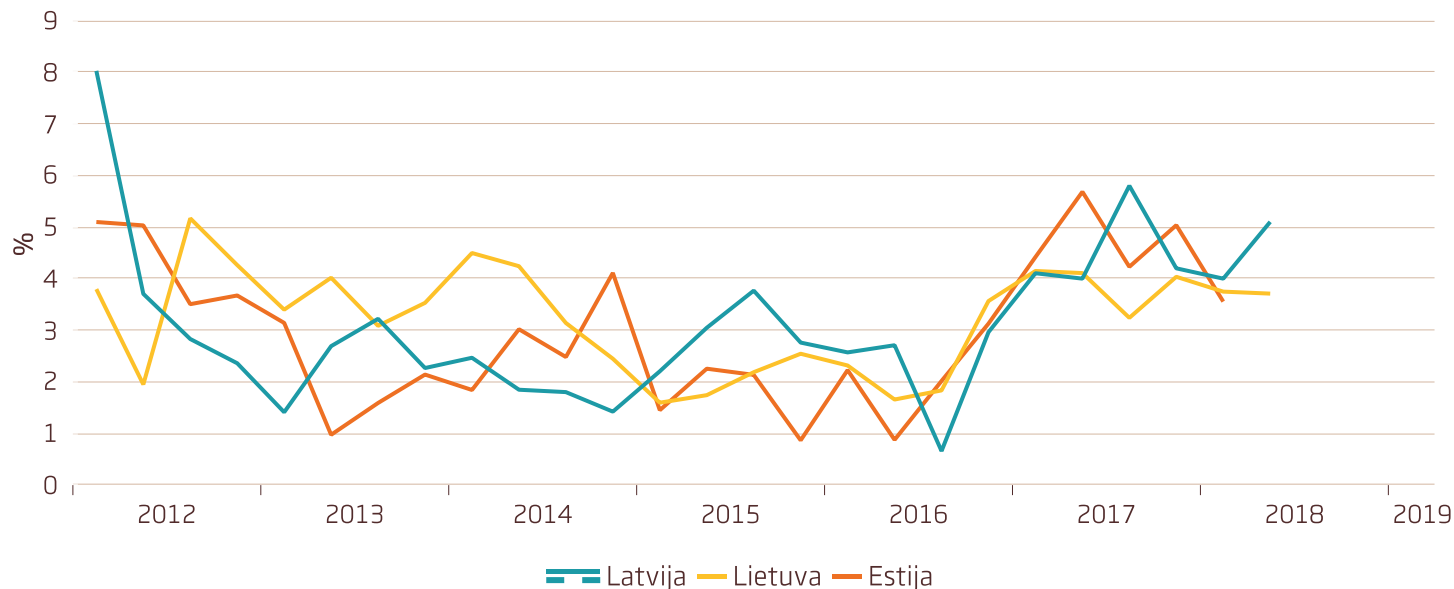
Užsienio prekybos balansas, % BVP

Sources: Swedbank Research & Macrobond

BVP augimas kol kas dar nesulētējo, bet sulētēs

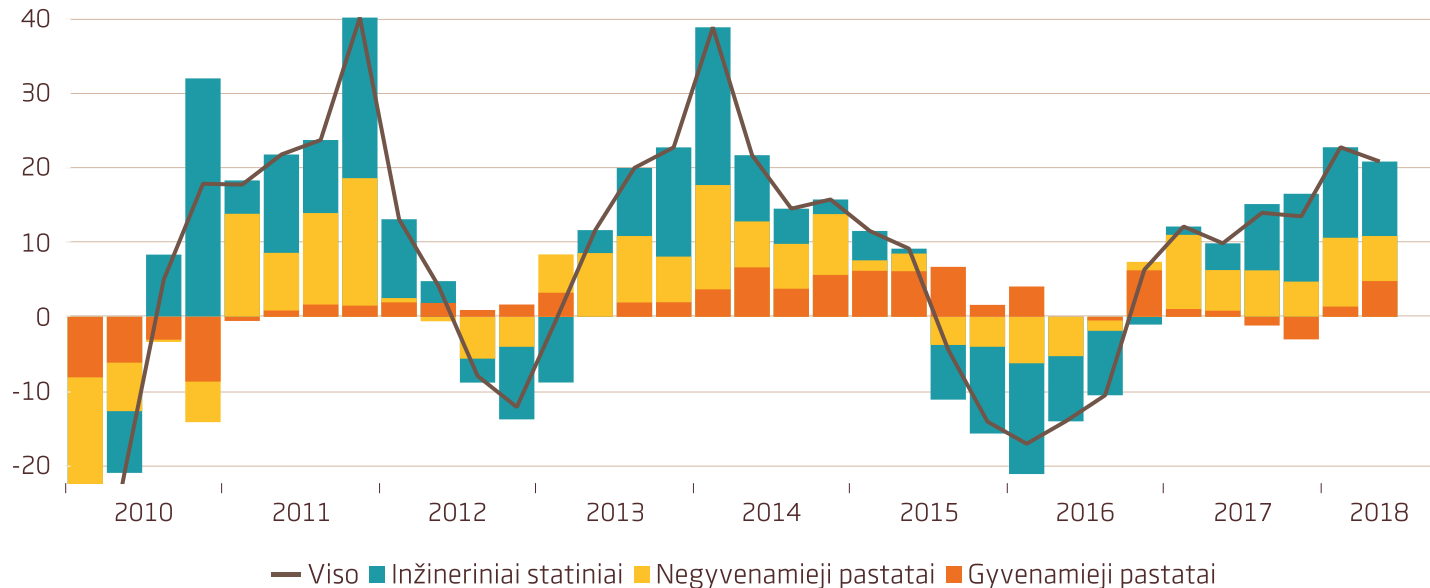
Realus metinis BVP augimas, %

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Atsigaunančios statybos ir investicijos

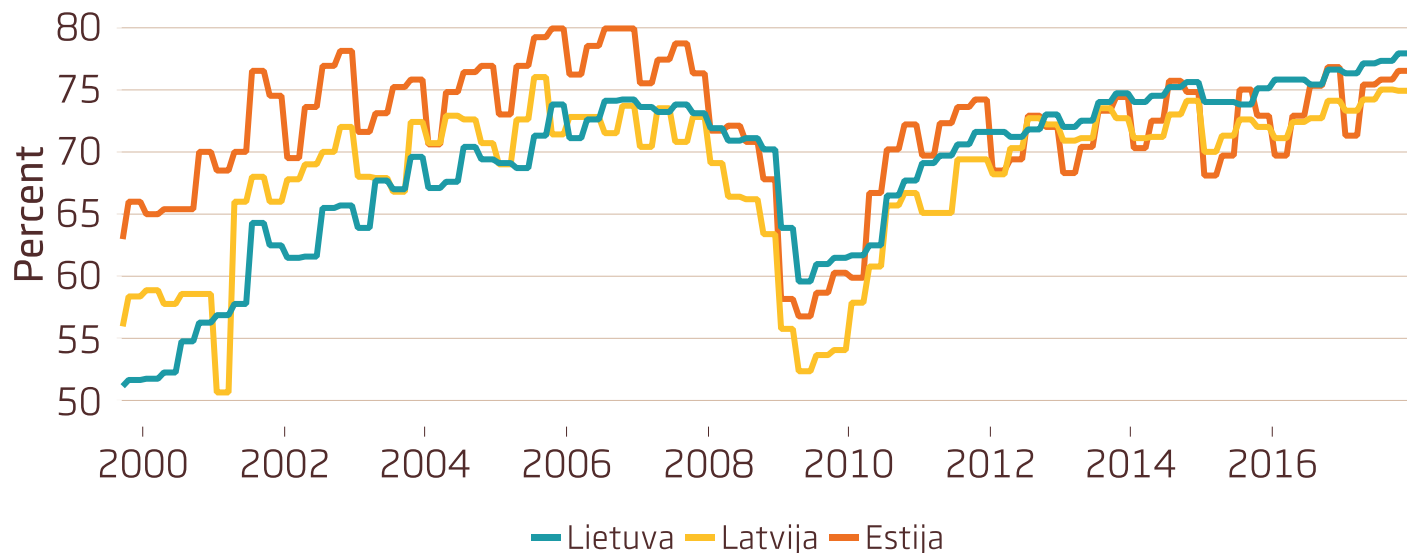
Įtaka atliktų statybos darbų metiniam augimui, pp

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Tikėtinas lėtesnis eksporto ir spartesnis investicijų augimas

Gamybinių pajėgumų panaudojimo lygis

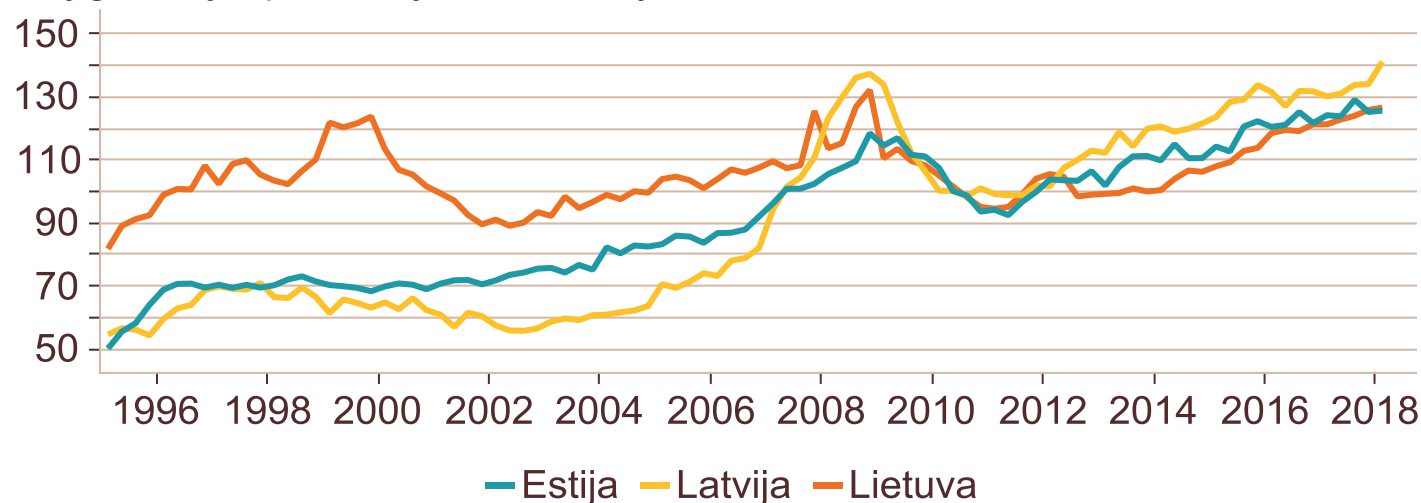

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Eksporto augimą ribos ir paklausos, ir pasiūlos veiksniai

Vienetinės darbo sąnaudos

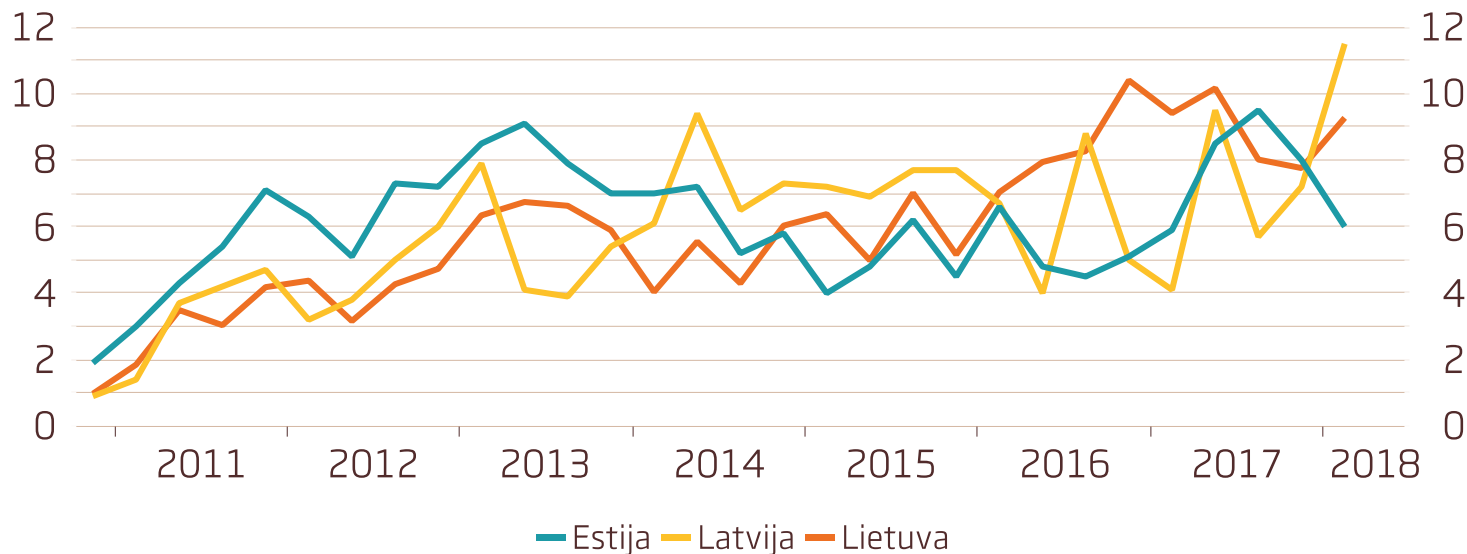
Atlyginimų ir produktyvumo santykis, indeksas 2010=100, swda

Source: Swedbank Research & Macrobond

Ar darbo rinka perkaista?

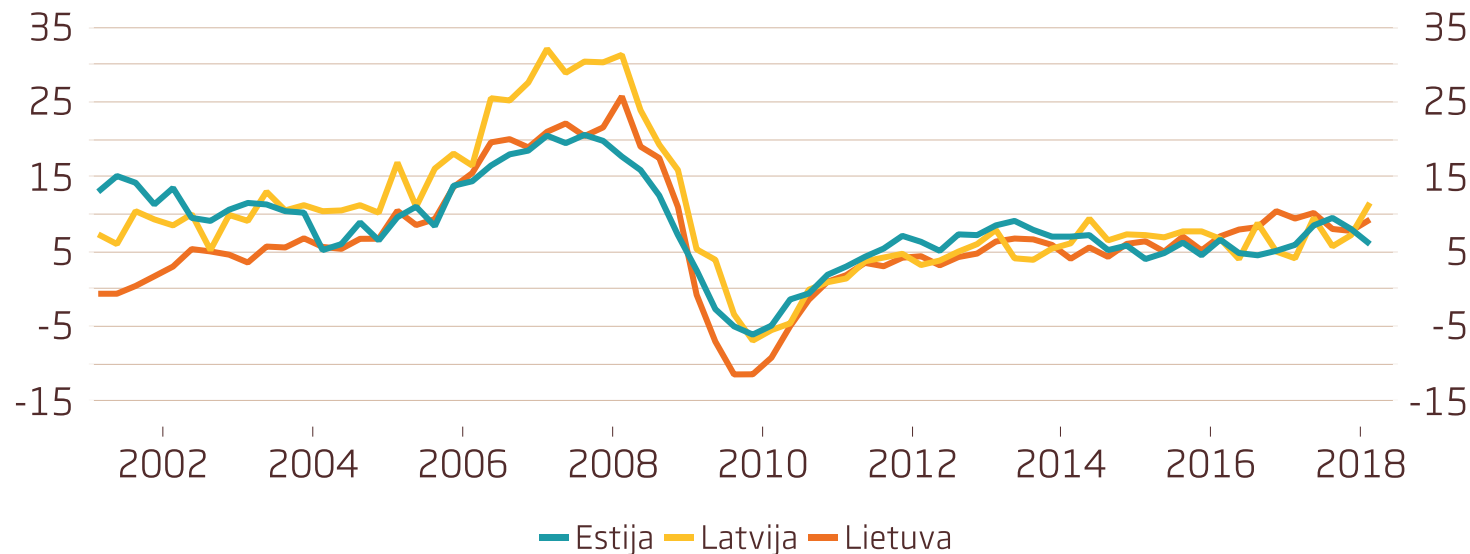
Atlyginimai privačiame sektoriuje, metinis pokytis

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Ar darbo rinka perkaista?

Atlyginimai privačiame sektoriuje, metinis pokytis

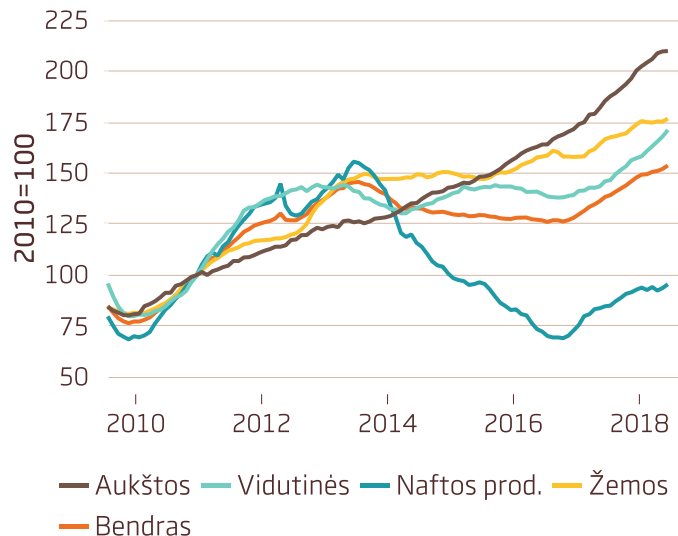

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Aukštos pridėtinės vertės pramonė toliau sparčiai auga

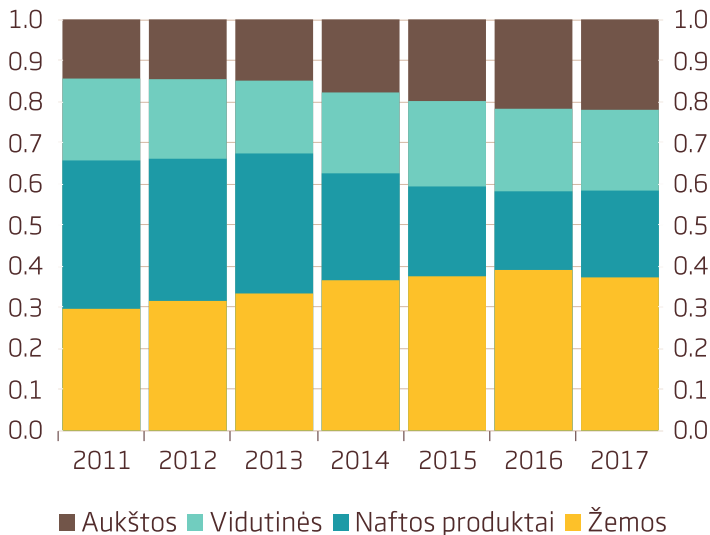
Lietuvos prekių eksporto pokyčiai

Skirtingos pridėtinės vertės sektoriuose, 2010=100

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Lietuviškos kilmės prekių eksporto struktūra pagal pridėtinę vertę

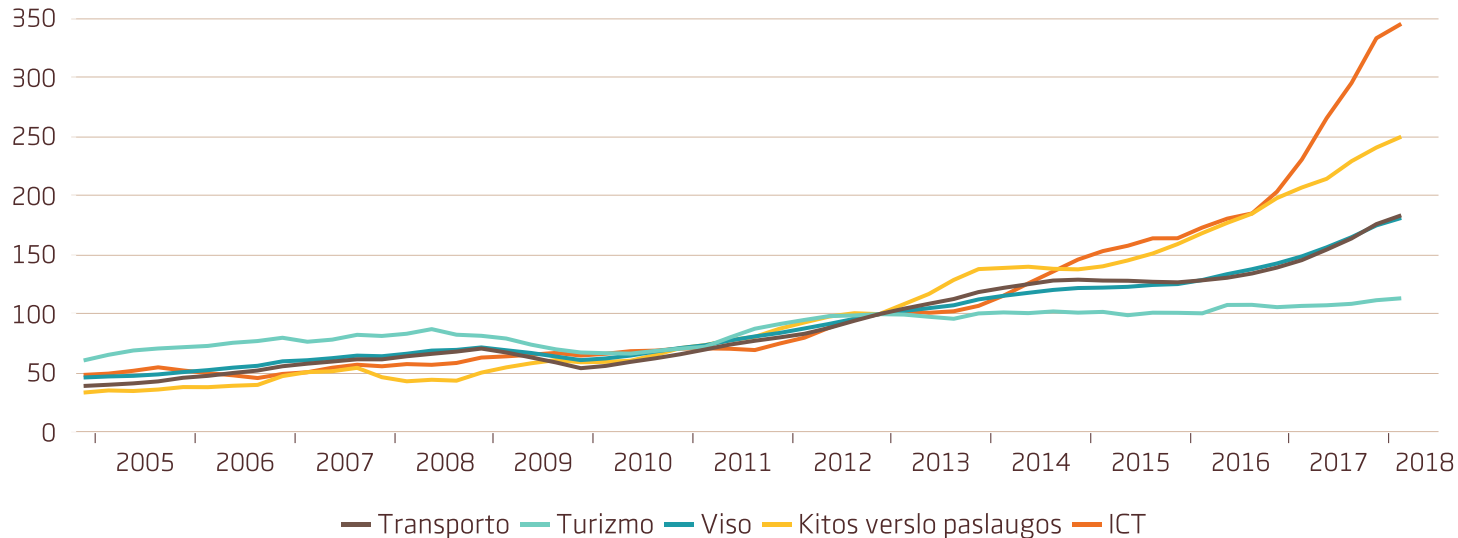

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Paslaugų eksportas šiame pasiekė 20 proc. BVP

Paslaugų eksporto pokyčiai

Vienų metų vidurkis, indeksas, 2012=100

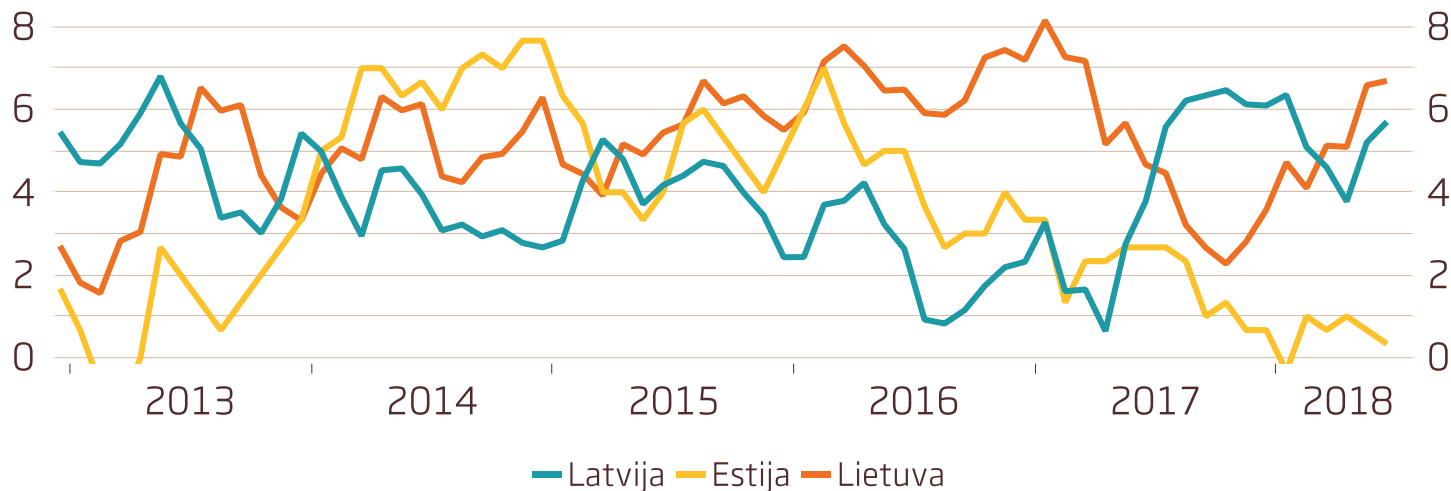

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Pajamų augimas + mažesnis nedarbas+ gerėjantys lūkesčiai=

Mažmeninė prekyba (be kuro ir tr. priemonių)

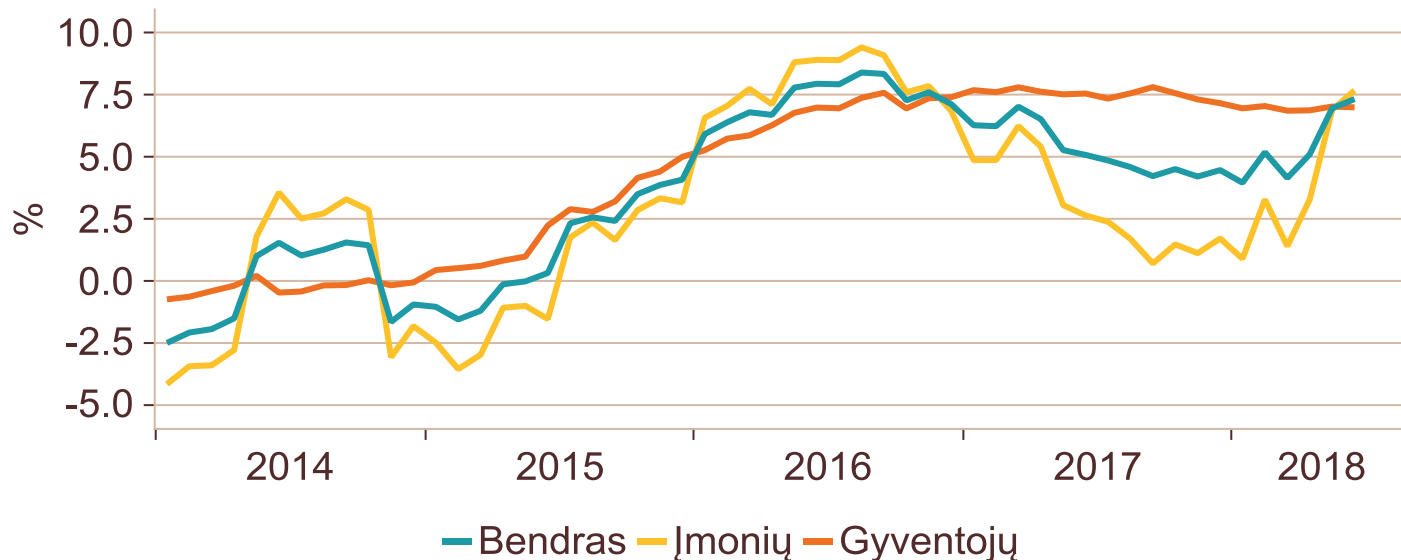
Metinis pokytis, 3 mėn. vidurkis, %

Sources: Swedbank Research & Macrobond

Paskolų portfelio augimas – skatina, bet neperkaitina

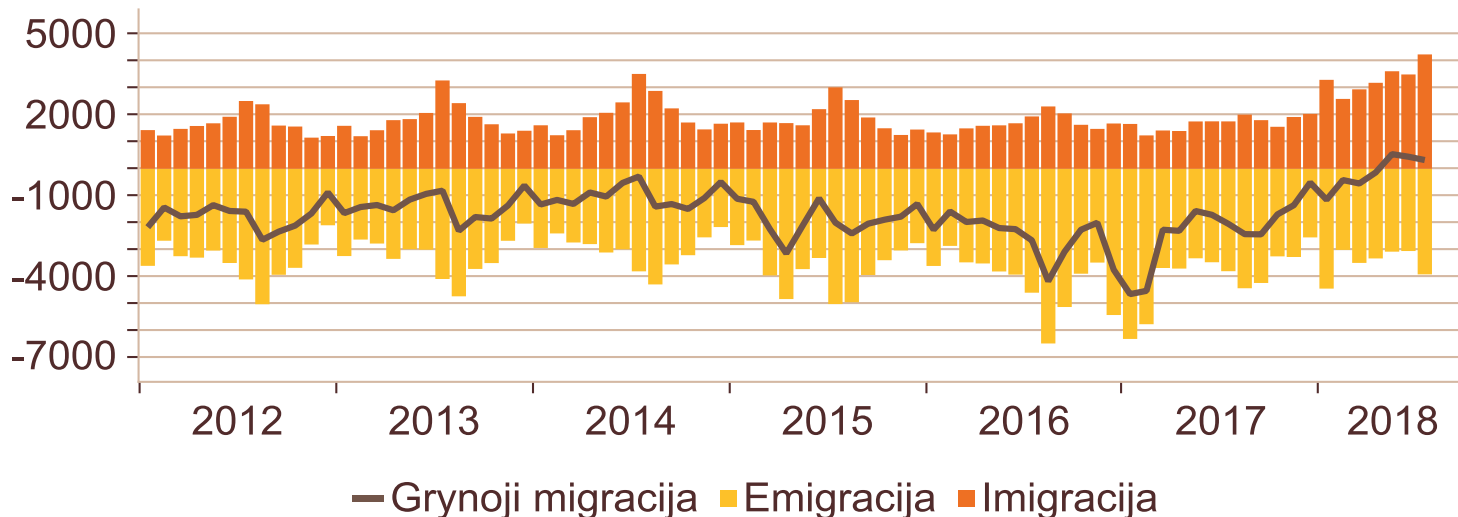
Metinis paskolų portfelio pokytis, %

Source: Swedbank Research & Macrobond

Laikina ar nauja demografinė tendencija?

Pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje - imigracija viršijo emigraciją

Source: Swedbank Research & Macrobond

Ačiū!

Swedbank